

D2.1 Designul intervenției (Manual de instruire pentru Pro-W) Rezumat

Sprijin pentru comportamentul pozitiv la nivel de școală

Contextul preșcolar are o influență semnificativă asupra dezvoltării abilităților sociale și comportamentului copiilor mici, deoarece aceștia petrec o perioadă substanțială de timp în mediile preșcolare. Din acest motiv, este crucial să recunoaștem impactul acestui mediu asupra comportamentului copiilor, mai ales având în vedere dezvoltarea rapidă și maleabilă a acestora. Experții au recomandat intervenții la nivel preșcolar care promovează comportamentul pozitiv și dezvoltarea abilităților sociale. Aceste intervenții sunt avantajoase deoarece sunt implementate cuprinzător pe tot parcursul perioadei preșcolare de către tot personalul didactic și nedidactic, implicând toți copiii și familiile acestora. S-a demonstrat că astfel de intervenții îmbunătățesc rezultatele intelectuale și comportamentale ale copiilor, climatul preșcolar și satisfacția în muncă a profesorilor.

În ultimii 20 de ani, abordarea *Sprijin pentru Comportamentul Pozitiv la nivelul școlii* (SW-PBS) a fost dezvoltată ca un cadru organizațional pentru susținerea abilităților intelectuale, sociale și comportamentale în mediul preșcolar. SW-PBS operează pe baza unui cadru cu trei niveluri:

- nivelul 1 se concentrează pe prevenirea comportamentului problematic și promovarea unui comportament pozitiv pentru majoritatea copiilor prin implementarea la nivelul școlii, care implică tot personalul, copiii și familiile;
- nivelul 2 se adresează unui segment de 15% dintre copiii cu risc de probleme intelectuale și socio-emoționale care nu au beneficiat de activitățile de la nivelul 1;
- nivelul 3 vizează aproximativ 5% dintre copiii cu probleme comportamentale și socio-emoționale cronice și severe.

Abordarea SW-PBS descrisă se bazează pe conceptul mai larg de Sprijin pentru Comportament Pozitiv (PBS), care pune accent pe schimbarea atenției profesorilor de la comportamentul negativ la încurajarea comportamentului pozitiv prin laude, atenție și întărire. SW-PBS extinde această abordare la un nivel sistemic, implicând toți membrii preșcolari, inclusiv personalul, copiii și părinții. Utilizează analiza datelor, practicile de intervenție bazate pe dovezi și concentrarea pe instrucțiuni pentru a aborda comportamentele problematice în cadrul preșcolar.

Fundamentul teoretic al SW-PBS se aliniază cu teoria Applied Behavior Analysis – ABA (Analiza Comportamentală Aplicată), care sugerează că comportamentul este influențat de experiențele trecute și actuale din mediu. Conform teoriei ABA, comportamentul urmează o secvență de Antecedente, Comportament și Consecințe. Schimbarea comportamentului necesită modificarea contextului de mediu, care în cazul SW-PBS implică modificarea comportamentului adulților în mediul preșcolar pentru a încuraja schimbări pozitive în comportamentul copiilor.

Cadrul SW-PBS constă din patru elemente interconectate: rezultate, sisteme, date și practici. Rezultatele se referă la obiectivele măsurabile legate de rezultatele sociale, comportamentale și intelectuale stabilite de grădinițe. Sistemele cuprind strategii adaptate cultural, implementate pentru a sprijini personalul preșcolar în implementarea cu acuratețe a SW-PBS. Aceasta include formarea, definirea unei viziuni preșcolare, proiectarea planurilor de lecție pentru predarea abilităților sociale, implementarea unui sistem de laudă și proiectarea unei ierarhii a consecințelor. Datele sunt colectate pentru a informa luarea deciziilor, pentru a monitoriza abilitățile copiilor și fidelitatea implementării SW-PBS. Practicile implică strategii bazate pe dovezi pentru sprijinirea comportamentului copiilor, inclusiv predarea, recompensarea, corectarea, reamintirea și re-predarea abilităților sociale și a comportamentelor așteptate.

În proiectul Pro-W, SW-PBS este implementat pentru a crea un mediu școlar pozitiv și proactiv în care toți copiii pot manifesta un comportament adecvat. Proiectul implică formarea și sprijinirea personalului preșcolar, implicarea familiilor și utilizarea unui limbaj și a unei abordări de instruire comune. Implementarea necesită o viziune comună, o echipă de conducere, clarificarea comportamentului așteptat, predarea abilităților sociale, încurajarea comportamentului așteptat, descurajarea comportamentului inadecvat, monitorizare și evaluare continuă și formare și sprijin pentru personalul preșcolar. Proiectul pune accent pe abordări proactive, oferind întăriri pozitive pentru comportamentul așteptat, abordând comportamentul neadecvat prin oportunități de predare și monitorizarea și evaluarea eficienței implementării. Scopul este de a crea un mediu pozitiv și consistent care să susțină dezvoltarea socio-emoțională a copiilor și să îi ajute să internalizeze comportamentele așteptate.

În general, implementarea unei intervenții la nivel preșcolar, cum ar fi SW-PBS, care se concentrează pe sprijinirea comportamentului pozitiv și dezvoltarea abilităților sociale, poate aduce numeroase beneficii. Prin implicarea întregului personal, a copiilor și a familiilor, SW-PBS promovează un climat preșcolar pozitiv, îmbunătățește rezultatele copiilor și sprijină satisfacția profesorilor. PBS în proiectul Pro-W își propune să restructureze mediile preșcolare și să promoveze un comportament pozitiv, concentrându-se pe comportamentul adulților, creând o viziune comună, oferind leadership, predând abilități sociale și implementând strategii proactive. Cadrul subliniază importanța luării deciziilor bazate pe date, a monitorizării continue și a formării și sprijinului continuu pentru personalul preșcolar.

Psihologia pozitivă și modelul PERMA

Următoarea parte a manualului oferă o privire de ansamblu asupra modelului PERMA, un cadru propus de Seligman pentru a spori bunăstarea și prosperitatea umană. PERMA înseamnă emoții pozitive, implicare, relații pozitive, semnificație și realizare. Aceste cinci elemente sunt esențiale pentru atingerea nivelurilor ridicate de bunăstare, atât individual cât și în combinație.

Mai întâi evidențiază rolul semnificativ al profesorilor și provocările cu care se confruntă, cum ar fi volumul de muncă, problemele de disciplină și conflictele, care le pot afecta negativ bunăstarea și calitatea predării. Acesta subliniază necesitatea sprijinului profesional și a investițiilor în bunăstarea profesorilor, în special în contextul actual al pandemiei de COVID-

19. Subliniază importanța bunăstării pentru educatori, deoarece nu numai că le aduce beneficii vieții personale, ci are și un impact pozitiv asupra predării lor și a rezultatelor elevilor. În acest scop, manualul își propune să ofere un cadru de bază și activități bazate pe dovezi pentru educatorii și instructorii timpurii pentru a-și promova bunăstarea folosind modelul PERMA.

Psihologia pozitivă, domeniul care se concentrează pe studierea gândurilor, sentimentelor și comportamentelor umane pentru a promova fericirea și împlinirea, este introdusă ca fundal teoretic pentru modelul PERMA. Intervențiile de psihologie pozitivă, inclusiv atenția, recunoștința, punctele forte ale caracterului și relațiile pozitive, sunt explorate ca strategii pentru a îmbunătăți bunăstarea profesorului.

Manualul analizează fiecare componentă a modelului PERMA, oferind definiții, fundamente teoretice și concepte cheie. Aceasta explică modul în care emoțiile pozitive lărgesc procesele de gândire și construiesc resurse, angajamentul creează o stare de flux și sporește productivitatea, relațiile pozitive favorizează un sentiment de apartenență și sprijin, sensul aduce un sentiment de scop și direcție, iar realizarea implică auto-realizarea și stabilirea obiectivelor.

Manualul subliniază, de asemenea, importanța rezilienței, inteligenței emoționale și experienței subiective în sprijinirea bunăstării profesorilor. Subliniază necesitatea abordărilor holistice și a dezvoltării competențelor sociale și emoționale la cadrele didactice. Se discută rolul comunicării pozitive în construirea și menținerea relațiilor pozitive, alături de strategii de stimulare a inteligenței emoționale și sociale.

În general, această parte a manualului oferă o imagine de ansamblu cuprinzătoare a modelului PERMA și a aplicării acestuia la bunăstarea profesorilor. Aceasta oferă activități bazate pe dovezi, o schiță de instruire și materiale utile pentru a sprijini implementarea modelului. Concentrându-se pe emoțiile pozitive, angajament, relații pozitive, sens și realizare, profesorii își pot îmbunătăți bunăstarea și pot crea un impact pozitiv asupra propriei vieți și a elevilor lor.

Modele de dezvoltare profesională și condiții de muncă

În ultima parte, manualul discută despre semnificația modelelor de dezvoltare profesională și a condițiilor de muncă pentru profesori. Se evidențiază rolul dezvoltării profesionale în îmbunătățirea practicilor de predare și a calității educației. Este explorat conceptul de împuternicire a profesorilor, subliniind importanța acestuia în depășirea constrângerilor administrative și permițând profesorilor să aibă mai mult control asupra profesiei lor. Antrenamentul este identificat ca o componentă esențială a programelor eficiente de dezvoltare profesională, oferind sprijin, îndrumare și feedback profesorilor. Obiectivele antrenamentului includ îmbunătățirea practicii de predare și a rezultatelor cursanților. Este evidențiată importanța construirii unei alianțe pozitive profesor-instructor, care implică abilități interpersonale și de colaborare, expertiza instructorului, percepția profesorilor despre instructor fiind evidențiată ca neevaluativă. Alianța pozitivă profesor-instructor este văzută ca un aspect crucial al instructajului strategic și permite implicarea diferitelor părți interesate în organizațiile educaționale. În general, manualul subliniază importanța dezvoltării

profesionale, a înputernicirii și a instruirii în îmbunătățirea practicilor de predare și a rezultatelor elevilor.